"مەن شینجیاڭنىڭ جاراسمدىلىعىن، ورنىقتىلىعىن سەزىندىم"

شەتەلدىكتەر نازارىنداعى شینجیاڭ

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ٴتىلشىسى جیا چۇنشیا

"مەن مەكتەپتىڭ كىتاپحاناسىندا نەمەسە اسحاناسىندا ۇقساماعان ۇلت ساباقتاستاردىڭ بىرگە ۇيرەنىپ، تاماقتانىپ وتىرعاندارىن ۇنەمى كورەمىن، كوپشىلىك بىرگە بولعاندا قۇانىشتارى قوينىنا سيماي، بەرەكە ـ بىرلىكتە تومسىپ كەتەدى ەكەن"، ـ دەدى 2019 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى قىرعىزستاننان كەلىپ وقىپ جاتقان وقۇشى ۇلانبەكوۋا جامال.

بىيل 24 جاستاعى ۇلانبەكوۋا جامال شینجیاڭ پەداگوگيكا داۋىسى ساۋدا شۇەيۋانى حالقارالىق ەكونوميكا جانە ساۋدا كاسىبىنىڭ اسپيرانتى، حانزۇشا اتى لي جيامىڭ. ول شینجیاڭدا وقىعان، تۇرمىس كەشىرگەن 4 جىلدا بۇل ارادا تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىك ورناتقاندىعىن، شینجیاڭنىڭ جاراسىمدىلىعىن، ورنىقتىلىعىن دا شىنايى سەزىنگەندىگىن ايتتى.

"شینجیاڭعا كەلۋدەن بۇرىن قۇمدى ٴشولدى كورمەگەن ەدىم، سودان دوستارىممەن بىرگە ۇرىمجىگە تاياۋ جەردەگى قۇمتاع قۇمدى شولنە باردىم. قۇمدى ٴشولدىڭ ايبىندى كورىنىسىن كورگەنمەدە قاتتى اسەرلەندىم"، ـ دەدى ۇلانبەكوۋا جامال شىن پەيىلىمەن ماقتاپ.

ۇلانبەكوۋا جامالعا تەرەڭ اسەر قالدىرعانى 2017 ـ جىلى 5 ـ ايدا ونىڭ ساباقتاستارىمەن بىرگە قۇملعا بارىپ "جۇڭگونى ٴتۇسىنۇ" قيىن ەمىلىنا قاتىناسقانى بولدى. "ول كەزدە ٴبىز قۇمىل مۇراجايى، مۇقامەدى جالعاستىرۇ ورتالىعى جانە قۇمىل كەستەسى سياقتىلاردى ەكسكۇرسيالاپ، ۇلتتىق ەرەكشەلىككە يە قۇرىلىستاردى، مادەنيەتتى جانە كوركەموندەردى جاقتىنان كورىپ ۇعىندىق. ٴبىزدىڭ ۇيدەگىلەردىڭ شینجیاڭعا كەلگىسى كەلەتىن، مەن وسى ساپارداعى اسەرىمدى ۇيدەگىلەرگە ايتتىم، تاعى ولارعا سۇرەتتەرىمدى جولداپ بەردىم"، ـ دەدى ۇلانبەكوۋا جامال.

شینجیاڭدا 4 جىل تۇرمىس كەشىرگەندە، مەيلى تۇرمىس ورتاسى بولسىن، الدە اس ـ سۋ بولسىن، ۇلانبەكوۋا جامال ەرەكشە ۇيلەسىپتى. ول ٴبىرقانشا جەرگىلىكتى ورىنداعى دوستارىمەن دە تانىسىپ، ۇاقىتى شىعا قالسا، دوستارىمەن بىرگە باس قوسادى ەكەن، ونىڭ ەسىنەن ەشكە كەتپەيتىنى سانجىداعى حۇيزۇ حالقىنىڭ تاعامدار كوشەسىندەگى ٴدامدى تاعامدار ەكەن.

"ول اراداعى لىاڭچي، جياۋماجي سياقتى ٴدامدى تاعامداردى ساناپ تاۋسا المايسىڭ"، ـ دەدى ۇلانبەكوۋا جامال.

ۇرىمجىدە بىيىك عيماراتتار ٴيىن تىرەسەدى، مەترو اۋەجايعا قاتىناسىپ، قاتىناسى وتە قولايلى. حانزۇ، ۇيعۇر، قىرعىز سياقتى ٴار ۇلت نىتىماقتاسا بىرگە جاساۋدا، بەرەكە ـ بىرلىگى توتەنشە جاقسى. ۇلانبەكوۋا جامالعا الەۋمەتتىك اۋتوكولىكتەردە مەيلى قايسى ۇلتتىڭ جاستارى بولسىن، تۇگەلدەي قارتتارعا ورىن بەرەتىندىگى؛ كەشتەردە ادامداردىڭ الاڭدا بيگە باسىپ، جۇزدەرىنەن كۇلكى ەسىپ، قىزۇ دۇمانعا شوماتىندىعى تەرەڭ اسەر قالدىرعان. ول ٴۇزىننىڭ ٴۇرىمجى سىندى وسى حاۋىپسىز سەزىمگە بولەيتىن قالانى بارعان سايىن جاقسى كورىپ كەتكەندىگىن ايتتى.

جۇڭگونى جاقسى كورگەندىكتەن ۇلانبەكوۋا جامال وزىنە حانزۇشا ات قويىپ الپتى. "مەنىڭ اتىم وتە ۇزىن، ەسكە ساقتاۋعا قيىن. مەن 'جيامىڭ' دەگەن ٴسوزدىڭ ٴوز اتىما جاقىندىعىن ەسكەنىن بايقادىم. مەن تاعى 'لي' دەگەن فاميليانىڭ جۇڭگودا ٴىرى فاميليا ەكەندىگىن دە بىلەمىن، سوندىقتان وسى اتتى قويىپ الدىم"، ـ دەدى ۇلانبەكوۋا جامال.

ٴار جىلى قىستىق، جازدىق دەمالىستا ۇيىنە قايتقاندا، ۇلانبەكوۋا جامال شینجیاڭنىڭ ەرەكشە ونەمدەرىنەن الا بارادى ەكەن. 2019 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى جەكسەنبى بولاتىن، ول تاڭ بوزىنان تۇرىپ ساباقتاستارىمەن بىرگە ۇرىمجىدەگى ٴبىر ساۋدا سارايىنا بارىپ وتباسىنداعىلارعا جاڭا جىلدىق سالەمدەمە ساتىپ الدى. "مەن شینجیاڭنىڭ اتلاس شارفىلەرىن ەرەكشە ۇناتامىن، ٴار جولى ۇيگە قايتقاندا تۇىستارىما ساتىپ الا بارامىن. بۇدان سىرت، تاعى مەيىز سياقتى شینجیاڭنىڭ قۇرعاق جەمىستەرىن ساتىپ الامىن، تۇىس ـ تۇعاندارىم دا وتە جاقسى كورەدى".

"شینجیاڭنىڭ تاماشا داۋىق بولاشاعى بار، ەگەر كەيىن جاقسى قىزمەت ورايى بولىپ جاتسا، شینجیاڭدا قالىپ ٴماندى جۇمىستارىمەن شۇعىلدانسام دەيمىن"، ـ دەدى ۇلانبەكوۋا جامال.

جاۋ شینمین: ولىمنەن قورىقپاس ساقشى بولماۋشى ەدىم!

شینحۋا اگەنتسىگىنىڭ 1 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى (ٴتىلشى لیۋ بیىك). ٴار جىلى 2 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى جانە چيگىمىڭ كەزىندە ٴۇرىمجى قالالىق شىمىن ساقشى بولىمىنە سەسىنىڭ حالىق ساقشىلارى "ەرجۇرەك قۇرباندارىدىڭ نزگى بىستەرىن ەسكە ٴتۇسىرىپ، ەرجۇرەك قۇرباندارىدىڭ رۇحىن جالعاستىرۇ" دى نەگىزگى تاقىرىپ ەتكەن ەرجۇرەك قۇرباندارىدى ەسكە الۇ قابىر سىپىرۇ قيمىلىن وتكىزىپ، حالىق بۇقارالىسىنىڭ ٴومىرىنىڭ، مال ـ مۇلكىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن قورعاپ، دەنەسىنە جارىلعىش ٴدارى بايلاعان بۇزاقىمەن السۇ بارىسىندا داڭقپەن قۇربان بولعان ٴبىرىنشى دارەجەلى قاھارمان ۇلگى، شىمىن ساقشى بولىمشەسىنىڭ بۇرىنعى ساياسي تاربيەشىسى جاۋ شینمیندى ساعىنا ەسكە تۇسىرەدى.

جاۋ شینمینىڭ سۇرەتى (ماتەريال سۇرەت).

□ شینحۋا اگەنتسىگى تاراتقان

جاۋ شینمین، 1956 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 13 ـ كۇنى دۇنیەگە كەلگەن، سانشي ولكەسى ۇنشۇي اۋدانىنىڭ ادامى. ول 1976 ـ جىلى 11 ـ ايدا قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىنە قاتىناسقان، 1990 ـ جىلى 12 ـ ايدا جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولعان، كوزى تىرىسىندە ٴۇرىمجى قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى تىلماشان رايوندىق بولىمشە مەكەمەسى شىمىن ساقشى بولىمشەسىنىڭ ساياسي تاربيەشىسى بولعان، ەكىنشى دارەجەلى باقىلاۋشى ساقشى شەنى بار. قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىنە قاتىناسقان 26 جىلدا، جاۋ شینمین قىزمەتىنە شىنايى ادال بولىپ، ادىلدىكپەن زاڭ اتقارىپ، اتويلاپ الدىندا ٴجۇرىپ، توپ جارا العا ۇمتىلىپ، ىلگەرىندى ـ كەيىندى تالاي رەتكى قىلمىستىق دىستەر دەلوسىن اشكەرەلەۋگە قاتىناسىپ، ٴۇرىمجىنىڭ قوعام ورنىقتىلىعىن قورعاۋعا كورنەكتى ۇلەس قوستى. 1976 ـ جىلدان 2001 ـ جىلعا دەيىنگى ارالىقتا، ول ٴۇرىمجى قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى جاعىنان تالاي رەت ماراپاتتالدى، سوندای ـ اق داڭقپەن ٴبىر رەت 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك ٴسىڭىردى.

1994 ـ جىلدىڭ باسىندا جاۋ شینمین اترەتتى باستاپ ٴبىر قىلمىستى ەلەمەنتتى ۇستايدى. سول كەزدە جاعداي شۇعىل بولىپ، حالىق ساقشىلارى وق وتكىزبەيتىن كيىمدى جەتكىلىكتى الماعان ەدى، جاۋ شینمین وق وتكىزبەيتىن كيىمدى جاۋىنگەر سەرىگىنە بەرىپ، ٴوزى حاۋىپ ـ قاتەرگە قارامايى، بۇزاقىلاردىڭ اپىنىنا ەڭ الدىمەن ۇمتىلادى.

قىلمىستى ەلەمەنتتەردىڭ الدىندا جاۋ شینمیننىڭ "بوي بەرمەس" ەكەندىگىن ەلدىڭ ٴبارى بىلەتىن. كەزىندە ول ۇستاعان ٴبىر قىلمىس كۇماندىسى: "ابايلا، كۇندەردىڭ بىرىندە كەڭ الامىن"، ـ دەپ قۇقاي كورسەتكەندە، جاۋ شینمین نزبارىمەن: "مەن دە ساعان ايتىپ قويايىن، ولىمنەن قورىقپاس ساقشى بولماۋشى ەدىم!"، ـ دەدى.

2002 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى ساعات 11 مولشەرىندە ٴبىر بۇزاقى دەنەسىنە جارىلعىش ٴدارى بايلاپ، قالىڭ ادام جىنالعان دۇماندى بازاردا پالە شىعارماق بولادى. مالىمەتتى تاپسىرىپ العاننان كەيىن، جاۋ شینمین حالىق ساقشىلارىن باستاپ سول جەردىڭ وزىنە دەرەۋ جەتىپ بارادى. قانىپەزەر بۇزاقى الدىندا ول ەش يمەنبەستەن، ۇستامدىلىقپەن توتەپ بەرەدى.

شەشۇشى ساتتە، جاۋ شینمین جان قيارلىقپەن بۇزاقىنىڭ بارار جولىن بوگەي بەرگەندە، بۇزاقى تۇنقيلدان جارىلعىش ٴدارىنى جارىپ جىبەرەدى. سول كۇنى ساعات 14تەن 55 مينۇت وتكەندە جاۋ شینمین جاراقاتى تىم سالماقتى بولعاندىقتان، بار كۇشپەن قۇنقارىلسا دا قۇنقارۇ ٴونىم بەرمەي، ەرلىكپەن قۇربان بولادى.

جاۋ شینمین حالىق ساقشىلارىنىڭ پارتياعا ادال بولۇ، وتانعا ادال بولۇ، حالىققا ادال بولۇ، زاڭعا ادال بولۇ سەرتىن ٴومىرى ارقىلى امالياتتا ايگىلەدى. 2002 ـ جىلى 3 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى قوعام حاۋىپسىزدىگى مينيسترلىگى جاۋ شینمینگە مەملەكەتتىك قوعام حاۋىپسىزدىگى جۇيەسىندەگى "1 ـ دارەجەلى قاھارمان ۇلگى" اتاعىن بەرەدى؛ 2002 ـ جىلى 3 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى ٴۇرىمجى قالالىق پارتكوم ونى "تاڭداۋلى كوممۇنيستىك پارتيا مۇشەسى" دەپ تانيدى؛ 2002 ـ جىلى 5 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى شینجیاڭ ۇيعۇر اۋتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى وعان "توڭكەرىستىك قۇربان" اتاعىن بەرەدى.

شىمىن ساقشى بولىمشەسىنىڭ ساياسي تاربيەشىسى جاڭ لياڭ بىلاي دەيدى: جاۋ شینمیننىڭ قالتقىسز ٴوزىن ارناعان قاھارماندىق رۇحى مەن حالىقتى ٴسۇيىپ، حالىق ٴۇشىن قىزمەت ىستەگەن سۇيىسپەنشىلىگى توپ ـ توپ جاۋىنگەر سەرىكتەرىن شینجیاڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعىن قورعاۋعا تىنباي كۇرەس جاساۋعا جىگەرلەندىرىپ كەلەدى!

(باسى 1 ـ بەتتە)

رايونىمىزداعى ٴار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى مەن قالىڭ پارتيالى كادرلار پىشاقتىڭ ٴدۇزىن ىشكە قاراتاتىن، سۇيەكتى قىرىپ ۇنتى ايدايتىن باتىلدىقپەن پارتيانىڭ العاباسارلىعىنا، كىرشىكسىزدىگىنە نقىل جەتكىزىپتەن ٴبىر توپ رەال ماسەلەنى رەتتەپ جونگە سالىپ، شەشىپ، وقۇ ـ اعارتۇ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، ازىق ـ تۇلىك، ٴدارى ـ دارمەك، قاتىناس ـ تاسىمال سياقتى سالالارعا ساياتىن ٴبىر توپ كورنەكتى ماسەلەنى شەشىپ، پارتيا مەن بۇقارانىڭ، كادرلار مەن بۇقارانىڭ قارىم ـ قاتىناسىن نىعايتىپ، پارتيانىڭ شینجیاڭداعى بىيلىك جۇرگىزۇ نەگىزىن بەكەمدەدى.

ارناۋلى تاقىرىپتاعى دەموكراتيالىق تۇرمىس جىينىن، ۇيىمدىق تۇرمىس جىينىن اشىپ، سىن جانە ٴوز ـ وزىنە سىندى مۇقيات ورىستەتىپ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۇدى تياناقتاندىرۇدى "قايتا قاداعالاپ"، پارتيا ۇستاۋى مەن پارتيا قاعيدالارىنا سالىسترا وتىرىپ پارىقتاردى تاپتى... نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەدە بۇكىل رايوندىعى ٴار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى مەن قالىڭ پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار "تورتپەن سالىستىرۇ"، "ٴتورتتى تابۇ"، "ٴۇشتى بايلانىستىرۇ" تالابىنا ساي، ماسەلەلەردى رەتتەۋ ـ تۇزەتۇدى جانە ارناۋلى رەتتەۋ ـ جونگە سالۇدى كۇش سالا ويداعىداي يگەرىپ، حالىق بۇقارالارىنىڭ باقىلاۋىن سانالىلىقپەن قابىلداپ، ماسەلەگە ٴدال قاراپ، تامىرىن ۇستاپ اۋرۇىن تاۋىپ، اۋرۇ وشاعىن الاستادى. اۋتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۇ كوميتەتى، باقىلاۋ ـ تەكسەرۇ كوميتەتى، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كەڭسەسى سياقتى ورىندار كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سالالارىنا شىرىكتەسۇ جانە ستيل ماسەلەلەرىن رەتتەۋ ـ جونگە سالۇدا بىرلەسىپ قىيىلدىڭ كۇش شعارىپ، "جالعان ۇلگى" دەگەن كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان، "ەسىپ جاساۋ ۇلگىسى" ندەگى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان، "كورسەتكىش ۇلگىسى" ندەگى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قاتاڭ ساقتاندى؛ شینجیاڭ ٴتۇستى مەتال توبى ماڭىنداعى ەرەجەگە، تارتىپكە قايشىلىق جاساۋ تىپتىك دەلولارى ارقىلى كادرلار مەن جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەردى تومەنگى شەكتى، قىزىل سىزىقتى ويداعىداي ساقتاۋعا تاربيەلەدى؛ شینجیاڭ مەدەنيتسىنا داشۇەسى شوعىرلى ٴبىر تۇتاس مەردىگەر شاقىرىپ ساتىپ الۇ تۇعىرىن قۇرىپ، ارالىق بۇنىنداردى كۇشىنەن قالدىرىپ، مۇددە جەتكىزۇ تىزبەگىن ٴۇزىپ تاستادى...

بۇقارانىڭ مۇددەسىنە ەلەۋسىز قاراۋ، زالال جەتكىزۇ ماسەلەلەرىن شوعىرلى تۇردە رەتتەپ جونگە سالىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سالاسىنداعى شىرىكتەسۇ جانە ستيل ماسەلەلەرىن تەكسەرىپ ٴبىر جاقتى ەتتى، قارا، سۇرقيا كۇشتەرگە ساياتىن شىرىكتەسۇ جانە "باسقالقا" دەلولارىن تەكسەرىپ ٴبىر جاقتى ەتتى، باسشى كادرلاردىڭ جۇبايلارىنىڭ، پەرزەنتتەرىنىڭ، سوندای ـ اق ولاردىڭ جۇبايلارىنىڭ بەلگىلەمەگە قايشى تۇردە ساۋدامەن اينالىسىپ كاسىپورىن قۇرۇن ارناعا ٴتۇسىردى... نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە مەزگىلىندە بۇكىل رايوندىعى ٴار دارەجەلى تاراۋلار "2 + 8" ارناۋلى رەتتەۋ ـ جونگە سالۇدى كۇش سالا يگەرىپ، قاتاڭ شارا شعارىپ ماسەلەلەردى رەتتەۋ ـ تۇزەتۇدى جانە ارناۋلى رەتتەۋ ـ جونگە سالۇدى ويداعىداي يگەرىپ، ٴتىزىم جاساپ، نسانانى كوزدەپ، ەسەپ داپتەرىن جاساپ، ٴبىر ـ بىرلەپ رەتتەپ ـ تۇزەتپەي، ٴبىر ـ بىرلەپ ٴوشىرىپ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۇدىڭ ناتيجەسى ارقىلى حالقىنىڭ سەنىمىنە يە بولدى.

كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سالاسىنداعى شىرىكتەسۇ جانە ستيل ماسەلەلەرىن رەتتەۋ ـ جونگە سالۇعا مەڭزەس، اۋتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسى 3 ـ جاق قۇرىلما تاپسىرۇ ارقىلى 35 كەدەي اۋدانىنىڭ قازىناسىنىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قارجىسى نسانىنا ارناۋلى تەكسەرۇ جۇرگىزىپ، بەلگىلەمەگە اۋىر قايشىلىق جاساۋ جايتتەرىن نەگىزىنە تەجەدى؛

اۋتونوميالى رايوندىق جاراتىلىستىق بايلىق مەڭگەرمەسى "كۇالىك ٴبىترۇدىڭ بايىاۋ بولۇى"، "كوپ شاپقىلاۋ"، "كوپ كەشكىترۇ" سياقتى ماسەلەلەردى كۇش سالا شەشتى، اۋدان، قالا، رايوندار جىلجىمايتىن مۇلكتى جاي ترىكەۋ، كەبىلگە قويۇ جۇمىستارىن راسىمدەۋ ۇاقىتىن جەكە ـ جەكە 10 قىزمەت كۇننە، 5 قىزمەت كۇننە قىسقارتتى؛

اۋتونوميالى رايوندىق بازار باقىلاۋ ـ باسقارۇ مەكەمەسى ازىق ـ تۇلىك شاعىن دۇكەندەرى، مەكتەپ اۋلاسىنىڭ ماڭىنداعى قوقىر ازىق ـ تۇلىكتەر سياقتىلاردى ارناۋلى رەتتەۋ ـ جونگە سالۇدى تىڭعىلىقتى ورىستەتپ، جالعان، جارامسىز ونىمدەردەن ٴبىر توبىن ورتەپ، زاڭعا، بەلگىلەمەگە قايشىلىق جاساعان تۇلعالاردان ٴبىر توبىن كۇشىنەن قالدىرىپ، بۇقارانىڭ "تاعام حاۋىپسىزدىگىن" قۇلشىنا قورعادى.

التاي ايماعى سوڭعى جىلدارداعى بەرى ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىز ەتۋگە ٴوتىنىش بەرگەندەردى، ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىز ەتۋدەن يگىلىكتەنپ جاتقاندارداعى، سوندای ـ اق ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۇدان شەگىنگەندەردى جاپىاي قايتا تەكسەردى، حالىق دىستەرى مەكەمەسىنىڭ قىزمەتكەرلەرى ابىلەمىت ياسىن وتباسىنىڭ ناقتى قينىشىلىعىن ۇعىسىپ، ساياسات بەلگىلەمەسىنە ساي، ونىڭ وتباسىن دەر كەزىندە ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزدانىدرۇ كولەمىنە ەنگىزدى. "سىرتتا قىستىڭ نزعارى بولسا دا ٴبىزدىڭ جۇرەگىمىز جىپ ـ جىلى، پارتيانىڭ ابزال ساياساتىنا راقىمەت"، ـ دەدى ابىلەمىت قۇانا.

حالىق ٴۇشىن ىستەۋ باستى ماقساتىن امالياتتا ايگىلەپ، ەتەنە بايلانىستى نىعايتتى

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتىلگەننەن بەرى، رايونىمىزداعى ٴار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى حالىق ٴۇشىن ىستەۋ باستى ماقساتىن امالياتتا ايگىلەپ، بۇقارا ەڭ اسعاىتىن، ەڭ ۇايىمدايتىن، ەڭ ىنتىزار بولىپ وتىرعان ٴبىر توپ ماسەلەنى شوعىرلى شەشىپ، كوزگە كورىنەتىن وزگەرىس ارقىلى بۇقارانىڭ جاڭا تىلەگىنە، جاڭا تالابىنا جاۋاپ بەردى، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمى، باقىت سەزىمى، حاۋىپسىزدىك سەزىمى كورنەكتى جوعارىلاپ، پارتيالى كادرلار مەن بۇقارانىڭ اراسى اناعۇرلىم جاقىندادى، بارىس ـ كەلىسى مولايىپ، كوڭىلدەرى اناعۇرلىم توعىستى.

قۇمىل قالاسى قالا، اۋدان، اۋىل، قىستاق ٴتورت داڭعىلى "ٴبىر كارتچكامەن ٴبىترۇ" قولدانىم جۇيەسىن ورناتىپ، بۇقارانىڭ اۋرۇ كورسەتىپ، ەمدەلۋدەگى "كوپ كارتچكا قولدا ٴجۇرۇ، ٴوزارا قولدانۋعا كەلمەۋ" سىندى بوگەتتى اشتى؛ باينعولين موڭعۇل اۋتونوميالى وبلىسى، قىزىلسۋ قىرعىز اۋتونوميالى وبلىسى "ەڭ كوپ بولعاندا ٴبىر رەت بارۇ" رەفورماسىن ىشكەرىلەرىلەتتى، اۋتونوميالى رايوندىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەڭگەرمەسى نوپوستى يتتەرىنەتتە بىترۇدەگى "تۇتاس بارىستا جەلدە بولۇ" دى جولعا قويىپ، ساندى مالىمەتپەن كوپ جۇمىس ٴبىترىپ، بۇقارانى سارپالداڭعا سالمادى؛ اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم وقۇ ـ اعارتۇ قىزمەت كوميتەتى ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەر مەن باقالاشالاردىڭ قىزمەتكەر، قىزمەت ورنى، قاراجات "ٴۇش جالپى مولشەر" دى باسقارۇدىڭ وتپەلى ساياساتىن انقارىپ، وقىتۇشىلاردىڭ اتاعىن باعالاۋداعى قىين ماسەلەلەردى تۇرگە ٴبولىپ شەشتى؛ اۋتونوميالى رايوندىق قاتىناس ـ تاسىمال مەڭگەرمەسى 68 رەتتەۋ ـ جونگە سالۇ شاراسىن تۇراقتاندىرىپ، اۋىل ـ قىستاق جولىنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتۇ، جۇك تاسۇ اۋتومۋبيلدەرىنىڭ شەكتەن اسىرىپ ٴجۇرۇ، ولشەمنەن اسىرىپ تيەۋىن قاتاڭ ارناعا ٴتۇسىرۇ بوينىنا زاڭ انقارۇ سياقتى 7 ٴىرى ارناۋلى ارەكەتتى انقاردى...

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە بارىسىندا رايونىمىز "3 + 3 + 1" حالىق ٴۇشىن ناقتى ٴىستى دەن قويىپ، سۇيىسپەنشىلىك ارناپ جاقسى ىستەپ، تۇبەركۇلەز ناۋقاستارىن رەتتەۋ قۇنقارۇ، ەمدەۋ ماسەلەسىن كۇش سالا شەشپ، وكپە تۇبەركۇلەزى ناۋقاستارىنىڭ ەمحانادا اقىسىن 100%، بالىنتىسا اقىسىن 90% ەسەپتەن كوتەرۇ ساياساتىن انقارىپ، وكپە تۇبەركۇلەزىنەن ساقتانۇدىڭ جانە ونى تىزگىندەۋدىڭ "شینجیاڭ ۇلگىسىن" اشتى. ەمكىت اۋدانى شەيتى ٴدوڭ اۋدىلى يگىز ارىق قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ماەمت تۇردى قارىانىڭ جالپى حالقىنىڭ دەنساۋلىعىن تەكسەرۇ بارىسىندا وكپە تۇبەركۇلەز اۋرۇى بار ەكەنى بەلگىلى بولادى، 3 اي شوعىرلى ەمدەۋدەن كەيىن، ٴبىر تىين دا جۇمىسىماي جازىلعان قارىا تەبىرەنە: "پارتيا مەن ۇكىمەت ماعان جاقسى دەنساۋلىق سىيلادى"، ـ دەدى.

تۇششى سۇ ٴشول قاندىردى، باسپاناسى بولۇ جۇرت جۇرەگىن مەيىرگە بولەدى. رايونىمىز كەدەيلەردىڭ اۋىز سۇ حاۋىپسىزدىگى، تۇرعىن ٴۇي حاۋىپسىزدىگى ماسەلەسىندەگى ولقىلىقتاردى جەدەل تولقىتاپ، 346 مىڭ كەدەيدىڭ اۋىز سۇ حاۋىپسىزدىگى ماسەلەسىن شەشتى، 9355 كەدەي وتباسىنىڭ حاۋىپسىز تۇرعىن ٴۇيى تۇگەلدەي ٴبىتىپ كوشىپ كىرىپ، كەدەيلەردىڭ قاتەرلى ۇيىلەردە تۇرۇ تاريحى تۇبەگەيلى اياقتالدى. "ٴبىز باقىت سۇيىن ىشتىك"، اقتاۋ اۋدانى بارىن اۋدىلى گۇلباق قىستاعىنداعى بارلىق وتباسىنا قۇبىر سۋى تۇتاسىتىرىلدى، ـ دەدى قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى ماەمەتالى توحتى تەبىرەنە.

كەدەيلەردى جۇمىستاندىرۇ ارقىلى سۇيەمەلدەۋ ورنىقتى باقىت اكەلدى. رايونىمىز اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ ارتىق ەڭبەككۇشتەردى باسقا كاسىپكە ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۇدى جاقسى يگەرىپ، 2019 ـ جىلى اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ ارتىق ەڭبەككۇشتەردەن 2 ميللىيون 860 مىڭ ادام ـ رەت باسقا كاسىپكە ويىستىرىپ جۇمىستاندىردى. كەدەيلەردى جۇمىستاندىرۇ ارقىلى سۇيەمەلدەۋ ساياساتىنىڭ ارقاسىندا، قاراقاش اۋدانى ماڭلاي اۋىلى اقتام قىستاعىنداعى كەدەي وتباسى اكبار باقى مەن ايەلى شینجیاڭنىڭ مەدەنيتسىنا داشۇەسىنىڭ جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەر اسحاناسىنا قىزمەتكە ورنالاستى. "ٴبىز جاقسى ىستەپ، كەلەشەكتە ۇرىمجىگە قونىس تەۋىپ، جاراسىمدى، جاقسى تۇرمىس وتكىزەمىز"، ـ دەدى ول قۇانىشپەن.

قالىڭ پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار حالىق تۇرعىنىن بەكەمدەپ، حالىق ٴۇشىن ىستەۋ نىتا ـ نىقلاسىن ارتتىرىپ، بۇقارا ەڭ اسىققان، ەڭ ۇايىمداعان، ەڭ قىين، ەڭ ىنتىزار بولىپ وتىرعان ٴبىر توپ ماسەلەنى شەشتى. بۇقارا بۇرىن قىينشىلىق بولسا بارىپ كادردى ىزدەيتىنبىز، قازىر كوبىندە قىينشىلىق بولسا كادر ٴوزى ىزدەپ كەلەدى، كادرلار مەن بۇقارانىڭ سۇيىسپەنشىلىگى ٴتىپتى دە تەرەڭدەدى دەپ جالپى بەتتىك اڭىس ەتتى.

قۇاتتى قوزعاۋشى كۇش تاسقىنداپ، ٴتۇرلى قىزمەتتەر ىلگەرىلەدى

جارتى جىلعا جالعاسقان نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە رايونىمىزداعى قالىڭ پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار مەن ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ پارتيانى ٴسۇيۇ، وتاندى ٴسۇيۇ، شینجیاڭدى ٴسۇيۇ شەكسىز شىن ىقىلاسىن قوزعادى، كورىنتى شینجیاڭ قۇرۇ، وتان ارمانىن بىرگە ورىنداۋ سەنىمدەرى ونان ارى نىعايىپ، قايراتتارى ٴتىپتى دە تاسقىنداپ، ٴتىپتى دە اسقاق كۇرەس جۇرگىزۇ جىگەرىمەن شینجیاڭنىڭ ورنىقتىلىق، دامۇ جاندى امالياتىنا سانالى تۇردە ات سالىسىپ، ٴتۇرلى قىزمەتتەردى پارەندى ىلگەرىلەتتى.

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە بارىسىندا تۇتاس رايونداعى ٴار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى مەن قالىڭ پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى ورىستەتۇدى قوزعاۋشى كۇش ەتىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شینجیاڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن، اسىرەسە، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايلاندى تىنىشتىق باس نسانىنا ىشكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارىن دايەكتىلەندىرۇمەن، تياناقتاندىرۇمەن ۇشتاستىرۇدان، جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن بىرگە قۇتتىقتاۋمەن ۇشتاستىرۇدان جازبادى ـــ

نازاردى باس نسانىنا شوعىرلاندىرىپ، كەشەندى شارالاردى ويداعىداي اتقارىپ، جالپىلىق شارا قولدانۇدان، ۇستىنەن وڭاۋ مەن تۇبىرىنەن وڭاۋدان جازباي، قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ بايلاندى ورنىقتىلىعىن ساقتادى. تۇتاس رايوندا ٴۇرتىس 3 جىل زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلوسى تۇلىمادى، ٴتۇرلى دەلونىڭ تۇلۇى ۇزدىكسىز ازايىپ، ٴار ۇلت كادرلارى مەن بۇقارانىڭ حاۋىپسىزدىك سەزىمى كورنەكتى ارتىپ، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايلاندى تىنىشتىق سەنىمدەرى كورنەكتى كۇشەيدى.

جاڭا داۋۇ ۇستانىمىن دايەكتىلەندىرىپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى داۋىن جەبەدى. تۇتاس جىلدا وڭىرلىك ٴوندىرىس جالپى قۇنىنىڭ سايكەس مەزگىلدەگىدەن 6% شاماسىندا ارتاتىندىعى، قالا، اۋىل تۇرعىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداعى تابىسىنىڭ جەكە ـ جەكە 5.5% ، 9% شاماسىندا ارتاتىندىعى مەجەلەندى، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە مەن ورنىقتىلىقتى، داۋىدى بىردەي جەبەپ، ەكەۋىنە دە تابىسقا جەتتى.

ورنىقتىلىقتىڭ پايداسى تولىق ايگىلەنىپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق داۋىدى پارەندى جەبەدى، اسىرەسە، ساياحات كاسىبى جەدەل ارتتى. 2019 ـ جىلى تۇتاس رايون بويىنشا قابىلداعان ساياحاتشى 200 ميللىيون ادام ـ رەتتەن اسىپ، تاريحي سياتتى ناتيجەگە قول جەتتى، ساياحات كىرىسى 345 ميلليارد 265 ميللىيون يۇانعا جەتتى، جەكە ـ جەكە 41.6% جانە 40.4% ارتتى. ساياحاتشىلاردى قابىلداۋ مولشەرى مەن ساياحات كىرىسىنە